

РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ НАУКИ Й ОСВІТИ – В ІМ'Я МИРУ ТА НАЦІОНАЛЬНОГО САМОУТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНИ

*Про результати проведення заходів у рамках щорічного
Всеукраїнського фестивалю науки*

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5129>

БАЗИЛЬ

Людмила Олександрівна

доктор педагогічних наук,
доцент, учений секретар
Інституту професійної освіти
Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Анотація. У повідомленні представлено інформацію про масові науково-практичні заходи, організовані й проведені Інститутом професійної освіти НАПН України з нагоди Всеукраїнського фестивалю науки у 2023 році. Наголошено на виключній ролі і значенні проведення таких заходів у воєнних реаліях. Впевнено утверджуючи науку й освіту як чинники української державності, проведення форумів, конференцій, вебінарів уможливорює зосередження уваги громадськості на здобутках і проблемах розвитку науки у воєнний час з метою пошуку конструктивних механізмів їх вирішення. Підкреслено, що популяризація наукових результатів, педагогічних інновацій і кращих освітніх практик сприяють підготовці висококваліфікованих фахівців для відновлення повоєнної економіки України. Висвітлено ключові питання, що розглядалися під час роботи IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації», Всеукраїнського науково-практичного вебінару «Організація консалтингової діяльності в закладах професійної (професійно-технічної) освіти», онлайн-засідання круглого столу «Молодіжне підприємництво в умовах воєнного стану та відновлення економіки України у повоєнний час». Конкретизовано наукові установи та заклади освіти, які виявили активну позицію та долучилися до проведення масових науко-практичних заходів в ім'я миру й утвердження національної ідентичності Української держави. Презентовано результати наукових досліджень учених Інституту професійної освіти НАПН України, зокрема, розкрито сучасні тенденції розвитку державно-приватного партнерства в Україні й країнах Європейського Союзу; проаналізовано особливості практичної реалізації систем консультування з професійної кар'єри здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, дистанційного навчання кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, підготовки кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу, розроблення SMART-комплексів для підготовки кваліфікованих робітників тощо.

Ключові слова: професійна освіта; наука; Всеукраїнський фестиваль науки; національна ідентичність; утвердження української державності; конференція; вебінар; круглий стіл.

У вкрай складних обставинах буття України як незалежної цивілізованої держави, науково-освітня громадськість впевнено та потужно тримає інформаційний фронт, утверджуючи загальнолюдські цінності і високі громадянські ідеали. Проведення масових науково-практичних заходів дає змогу масштабно зацентувати увагу громадськості на найважливіших здобутках і суперечливих питаннях функціонування української науки в умовах воєнного стану, а також докласти максимальних зусиль для віднайдення ефективних

способів вирішення наявних проблем й зокрема інтеграції української науки до Європейського дослідницького простору (Кремень, та ін., 2022). «Зараз, саме в Україні, на нашій землі, у нашому небі, як зазначив Президент України Володимир Зеленський, вирішується, чи збережуть свобода і цивілізованість глобальне лідерство у цьому столітті. Вирішується нами, разом з Америкою, разом із Європою, разом з усіма нашими союзниками й партнерами» (Президент України, 2023).

Саме апробація, оприлюднення й популяризація наукових результатів, педагогічних інновацій і кращих освітніх практик стали чудовою традицією Інституту професійної освіти НАПН України під час проведення масових науково-практичних заходів (Радкевич, 2022). Щороку науково-освітянська спільнота Української держави має змогу долучитися до роботи цього масштабного загальнодержавного проекту з популяризації науки в суспільстві задля підготовки висококваліфікованих, творчо мислячих молодих фахівців, здатних забезпечити інноваційну спрямованість і сталий розвиток економіки країни, продовжити кращі традиції вітчизняної прикладної й фундаментальної науки. В умовах повномасштабної військової агресії РФ «загострилося питання зміни актуальностей у дослідницькому й освітньому контексті поступу національної освіти, науки» (Вовк, 2023). Відтак, науковці Інституту професійної освіти НАПН України зініціювали та стали співorganizаторами семи заходів різного рівня:

- IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації» (29-31 травня 2023 р.);
- Міжнародного науково-практичного веб-форуму «Форум SOIS, 2023: Розвиток єдиного відкритого інформаційного простору в освіті впродовж життя» (23-26 травня 2023 р.);
- Всеукраїнського науково-практичного вебінару «Організація консалтингової діяльності в закладах професійної (професійно-технічної) освіти» (15 травня 2023 р.);
- онлайн-засідання круглого столу «Молодінне підприємництво в умовах воєнного стану та відновлення економіки України у повоєнний час» (16 травня 2023 р.);
- науково-практичного семінару «Віртуалізація освітньої діяльності в закладах професійної освіти» (17 травня 2023 р.);
- лекції-практикуму «Безпекова обізнаність у цифровому середовищі в умовах воєнного часу» (18 травня 2023 р.);

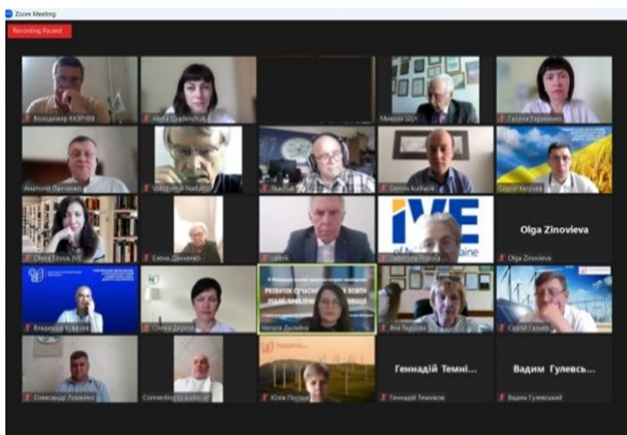
- Всеукраїнського науково-практичного вебінару «Психолого-педагогічні технології адаптації здобувачів освіти до умов воєнного стану» (25 травня 2023 р.).

У тісній взаємодії Інституту професійної освіти НАПН України з Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного, Інститутом фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова НАН України, Федеральним інститутом професійної освіти (ФРН), Сілезькою академією (Польща), Люблінською політехнікою (Польща), Європейським інститутом безперервної освіти (Словацька Республіка), Технічним університетом Дортмунда (ФРН) 29-31 травня 2023 р. було проведено IV Міжнародну науково-практичну Інтернет-конференцію «Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації».

В обговоренні актуальних питань функціонування наукових установ й освітніх інституцій в умовах воєнного часу, представленні наукових та освітніх інновацій в ім'я миру та національного самоствердження Української держави взяли участь понад 160 вчених, педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти м. Києва, Вінницької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Сумської, Харківської, Хмельницької областей, представники закладів освіти Німеччини, Швеції, Польщі, Литви, Азербайджану й Узбекистану. Відкриваючи конференцію, ректор Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, доктор технічних наук, професор *Сергій Кюрчев* заактуалізував увагу учасників на цивілізаційних викликах і складних обставинах діяльності закладів освіти й наукових інституцій, презентував досвід науково-освітянських колективів, які, незважаючи на складність умов, активно провадять освітню та наукову діяльність, зосереджені на розширенні масштабів міжнародної співпраці. Перспективи ефективної інтеграції у

європейський та світовий освітньо-науковий простір, способи долучення до проектів і налагодження співпраці між наукою, освітою, бізнесом та владою окреслив у вступному слові проректор з наукової роботи Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, доктор технічних наук, професор *Анатолій Панченко*. Учений наголосив, що проведення конференцій за участю представників різних сфер має бути спрямованим на представлення наукових результатів, окреслення нових перспектив, визначення суперечливих аспектів, проблемних питань і спільний пошук ефективних способів їх розв'язання задля утвердження поступу національної науки. Від Інституту професійної освіти НАПН України з вітальним словом виступила *Валентина Радкевич*, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України, директор наукової установи. Розкриваючи прогностичні напрями розвитку партнерського простору, академік презентувала наукову і освітню діяльність інституту в умовах війни, висвітлила механізми і результати співпраці з вітчизняними та зарубіжними закладами освіти та установами і організаціями, окреслила перспективи функціонування наукової установи, зорієнтовані на підвищення якості професійної (професійно-технічної), вищої та фахової передвищої освіти задля відновлення економіки України у повоєнний час.

На пленарному засіданні було презентовано особливості інтеграції освітнього і науково-дослідницького компонентів у діяльності закладів вищої освіти й акцентовано увагу на взаємодії університетів з науковими установами у воєнних реаліях (доповіді представників кафедри загальної фізики та методики навчання фізики *Українського державного університету імені Михайла Драгоманова: Миколи Шута*, академіка НАПН України, заслуженого діяча науки і техніки Украї-

ни, доктора фізико-математичних наук, професора, завідувача кафедри; *Людмили Благодаренко*, доктора педагогічних наук, професора, відмінника освіти України, професора кафедри; *Тараса Січкара*, кандидата фізико-математичних наук, професора, відмінника освіти України, професора кафедри. Команда дослідників, а саме: *Микола Ткачук*, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і систем автоматизованого проектування механізмів і машин *Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*, *Наталія Дьоміна*, кандидат технічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, *Андрій Грабовський*, доктор технічних наук, старший науковий співробітник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» висвітлили результати наукових розвідок із проблематики додаткових чинників у варіаційних постановках контактних задач для системи пружних тіл. Про методологію математичного моделювання на прикладі агроінженерії йшлося у виступі *Володимира Надикто*, доктора технічних наук, професора, члена-кореспондента НААН України, заслуженого діяча науки і техніки України, професора кафедри експлуатації та технічного сервісу машин Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного. Співробітники Інституту професійної освіти НАПН України, в ході секційного засідання «*Використання інноваційних технологій в освітньому процесі в умовах воєнного стану*» спільно з педагогами закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти обговорювали актуальні питання щодо ролі державно-приватного партнерства в розвитку професійної освіти в умовах воєнного та повоєнного часу; аналізували проблеми цифрової трансформації країн Європейського Союзу, методичні засоби формування критичного мислення, набуття цифрових навичок і компетентностей в умовах воєнних реалій. Особливий інтерес учасників секції викликали питання щодо інноваційності, як ключової ознаки професійної діяльності педагога та критеріальної характеристики його професійної компетентності, суті і механізмів застосування адаптивних технологій в оцінюванні педагогічної діяльності. Дослідники визначали причини успішності й неуспішності програм змішаного та дистанційного навчання, можливості інтеграції електронних засобів внутрішнього контролю й оцінювання якості освіти. Значну увагу було зосередже-

но на обґрунтуванні теорій, концепцій, моделей і методології консультування з молодіжного підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, осмисленні нормативно-правових змін у законодавчій базі підприємництва, зумовлених введенням воєнного стану в Україні. Учасники секційного засідання заактуалізували увагу на питаннях про технології розвитку педагогічної майстерності та проектної культури педагогів професійного навчання під час неформальної та інформальної освіти, а також проаналізували можливості використання штучного інтелекту у сфері професійної освіти. Особливу дискусію викликали виступи: *Андрія Каленського*, доктора педагогічних наук, професора, провідного наукового співробітника лабораторії технологій професійного навчання Інституту професійної освіти НАПН України стосовно екоорієнтованих педагогічних технологій у професійній підготовці кваліфікованих робітників; *Валентини Попової*, доктора економічних наук, професора, провідного наукового співробітника лабораторії зарубіжних систем професійної освіти і навчання Інституту професійної освіти НАПН України, яка представила для обговорення проблему інновацій у професійній освіті на основі зарубіжного досвіду; *Сергія Охременка*, доктора філософії в галузі освіти, директора ТОВ «ДРБП «Новобудова» стосовно практичних заходів стрімкого розвитку професійної освіти, а також доповідь *Олександра Гуменного*, кандидата педагогічних наук, завідувача лабораторії електронних навчальних ресурсів Інституту професійної освіти НАПН України на тему «Особливості створення інформаційного освітнього середовища закладу професійної освіти». За результатами роботи конференції було ухвалено рекомендації стосовно використання інноваційних технологій в освітньому процесі в умовах воєнного стану.

В умовах воєнного стану з-поміж актуальних проблем функціонування закладів професійної освіти — організація консалтингової діяльності. На з'ясування проблемних питань та пошук ефективних способів їх розв'язання було спрямовано *Всеукраїнський науково-практичний вебінар «Організація консалтингової діяльності в закладах професійної (професійно-технічної) освіти»*, підготовлений Центром управлінських технологій професійної освіти й лабораторією зарубіжних систем професійної освіти і навчання Інституту професійної освіти НАПН України. Завдяки онлайн-формату проведення заходу, понад 40 педагогічних та науково-педагогічних працівників

закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, працівників навчально (науково)-методичних центрів (кабінетів) професійно-технічної освіти Черкащини, Дніпропетровщини, Вінниччини, Харківщини, Львівщини, Запоріжжя, Івано-Франківщини, Київщини, Чернігівщини, Закарпаття взяли активну участь в обговоренні таких питань: консалтингова складова у закладі професійної (професійно-технічної) освіти; особливості проектного консалтингу в STEM-освіті; технологія організації консалтингової діяльності в закладі професійної (професійно-технічної) освіти; управління консалтинговою діяльністю в закладі професійної (професійно-технічної) освіти. Зокрема, теоретичні й праксеологічні питання реалізації галузевого і предметного консалтингу комплексно презентувала доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії зарубіжних систем професійної освіти і навчання *Зоя Рябова* «Проектний консалтинг в STEM-освіті». В обговоренні доповіді визначалися переваги STEM-освіти, аспекти доцільності застосування консалтингових технологій у проектній діяльності.

Значний науковий інтерес викликало обговорення суті та структури навичок XXI століття, методів і прийомів їх розвитку, зокрема в умовах професійної (професійно-технічної) освіти із застосуванням консалтингових технологій.

Досвід впровадження та аналіз результативності консалтингових технологій у діяльності ДПТНЗ Ордена «Знак пошани» вище професійне училище № 75, с. Олександрівка, Покровського

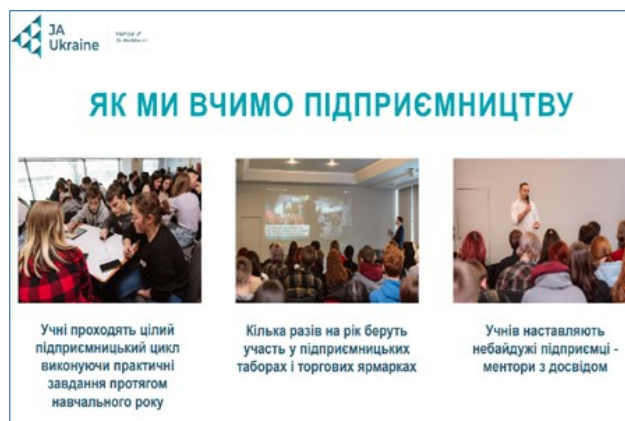
району, Дніпропетровської області презентувала практичний психолог закладу, *Олена Денисенко*.

Усвідомлення значущості підприємницької діяльності для відновлення економіки України у воєнний час сприяло проведенню у рамках Всеукраїнського фестивалю науки *круглого столу «Молодіжне підприємництво в умовах воєнного стану та відновлення економіки України у повоєнний час»*, зініційованого співробітниками лабораторії професійної кар'єри Інституту професійної освіти НАПН України. Мета проведення заходу полягала в переосмисленні наявних та розробленні нових підходів підготовки майбутніх фахівців до молодіжного підприємництва в умовах воєнного стану, вдосконаленні методик і технологій консультування з молодіжного підприємництва, професійної кар'єри в закладах освіти, підвищенні кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників. Модератори заходу: *Валерій Орлов*, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії професійної кар'єри Інституту професійної освіти НАПН України; *Дмитро Закатнов*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії професійної кар'єри Інституту професійної освіти НАПН України.

До обговорення актуальних питань з молодіжного підприємництва долучилися понад 55 педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, працівників навчально (науково)-методичних центрів (кабінетів) професійно-технічної освіти Вінниччини, Івано-Франківщини, Житомирщини, Львівщини, Луганщини, Київщини, Одещини, Хмельниччини

Кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансових технологій та консалтингу Львівського національного університету ім. Івана Франка, менеджер програм Junior Achievement Ukraine *Віра Другова* ознайомила учасників круглого столу з досвідом навчання молоді підприємству за програмами Junior Achievement Ukraine.

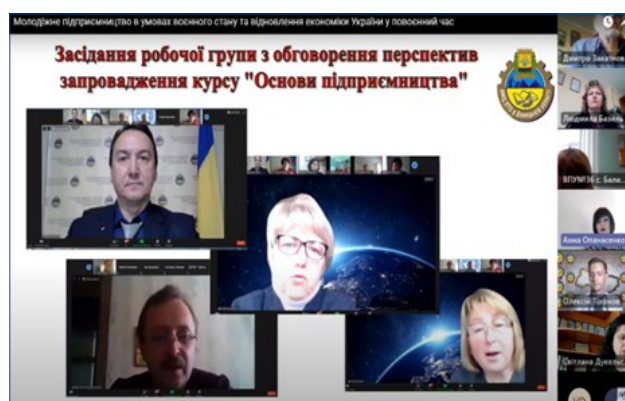

Методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Луганській області *Ольга Лебединська* розкрила особливості консультування з розвитку професійної кар'єри та молодіжного підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, переміщених із тимчасово окупованих територій та зони бойових дій.

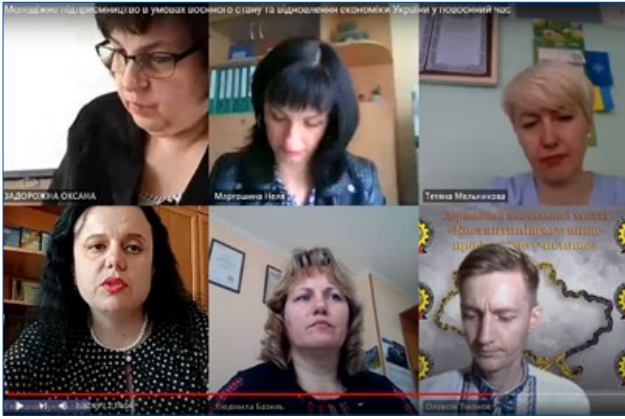
Особливості розвитку технологій консультування з молодіжного підприємництва учнівської молоді у закладах професійної (професійно-технічної) освіти Донеччини в умовах воєнного стану було висвітлено методистом НМЦ ПТО у Донецькій області Анною Опанасенко та методистом ДНЗ «Костянтинівське ВПУ» *Олексієм Тихоновим*.

Про форми і методи організації консультування з професійної кар'єри учнів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану учасників круглого столу розповіла завідувач центру кар'єрного розвитку ДНЗ «Хмельницький центр ПТО сфери послуг» *Неля Маргошина*.

Досвід роботи з підготовки учнівської молоді до молодіжного підприємництва у Володимир-Волинському центрі професійної освіти презентувала викладач Володимир-Волинського центру професійної освіти *Світлана Дукельська*.

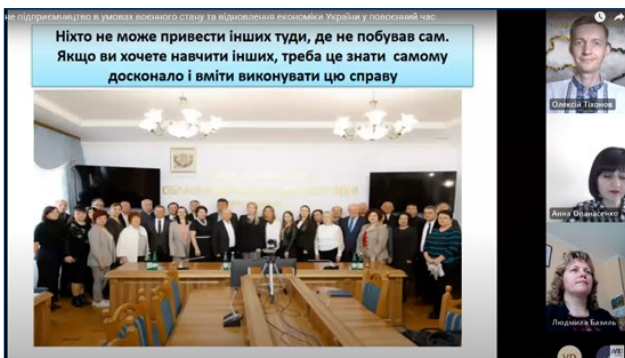
Викладач-методист вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького *Тетяна Мельникова*

розкрила особливості формування навичок з молодіжного підприємництва здобувачів професійної освіти в умовах воєнного стану та відновлення економіки України у повоєнний час. Про особливості розвитку підприємницького потенціалу молоді в умовах воєнного стану і післявоєнної відбудови України йшлося у виступі викладача-методиста ВСП «Бурштинський торговельно-економічний фаховий коледж Київського національного торговельно-економічного університету» *Оксани Рагулько*. Учасники круглого столу із зацікавленням заслухали доповідь доктора педагогічних наук, професора, головного наукового співробітника лабораторії професійної кар'єри *Валерія Орлова* щодо методології консультування з молодіжного підприємництва в закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Основні проблеми і перспективи розвитку молодіжного підприємництва в умовах воєнного стану в Україні й, зокрема, психолого-педагогічного та організаційно-методичного супроводу здобувачів професійної освіти в реалізації підприємницьких здібностей йшлося в доповіді доктора педагогічних наук, доцента, ученого секретаря Інституту професійної освіти НАПН України *Людмили Базиль*. Методику консультування здобувачів професійної освіти з молодіжного підприємництва презентувала доктор педагогічних наук, доцент, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту професійної освіти НАПН Украї-

ни *Людмила Єршова*. Особливості кар'єрного консультування щодо молодіжного підприємництва у США та Великій Британії були предметом доповіді кандидата педагогічних наук, старшого наукового співробітника, завідувача лабораторії професійної кар'єри Інституту професійної освіти НАПН України *Дмитра Закатнова*. З виступу кандидата педагогічних наук, доцента, старшого наукового співробітника лабораторії професійної кар'єри Інституту професійної освіти НАПН України *Інни Гриценюк* учасники дізналися про педагогічні умови, форми і методи організації консультування з молодіжного підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти в період воєнного стану в Україні. Кандидат економічних наук, доцент, науковий співробітник лабораторії професійної кар'єри Інституту професійної освіти НАПН України *Наталія Ваніна* зацентрувала увагу освітян на соціально-економічних аспектах консультування здобувачів освіти з професійної кар'єри. На ознайомлення учасників заходу з сучасним нормативно-правовим забезпеченням інноваційної підприємницької діяльності в Україні було спрямовано виступ молодшого наукового співробітника лабораторії професійної кар'єри Інституту професійної освіти НАПН України *Валерія Байдуліна*. З результатами дослідження щодо використання цифрових засобів у підготовці майбутніх художників-виконавців до підприємництва виступила аспірантка Інституту професійної освіти НАПН України *Людмила Шестерікова*. Розкриття Soft Skills як можливості розвитку підприємницьких навичок майбутніх бакалаврів з економіки підприємства стало предметом доповіді аспірантки Інституту професійної освіти НАПН України *Інни Середіної*.

Висвітленню проблематики віртуалізації професійної освіти було присвячено *науково-практичний семінар у форматі круглого столу на тему: «Віртуалізація освітньої діяльності в закладах професійної освіти»*, що проводився 17 травня 2023 р. в рамках Всеукраїнського фестивалю науки в Україні співробітниками лабораторії електронних навчальних ресурсів Інституту професійної освіти НАПН України. Модерування заходу забезпечив *Олександр Гуменний*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, в.о. завідувача лабораторії електронних навчальних ресурсів. Активну участь у роботі семінару взяли науковці та педагогічні працівники закладів освіти Києва, Одеси, Харкова, Кривого Рогу, Кропивницького та Івано-Франківська. У доповідях та виступах розглядалися питання під-

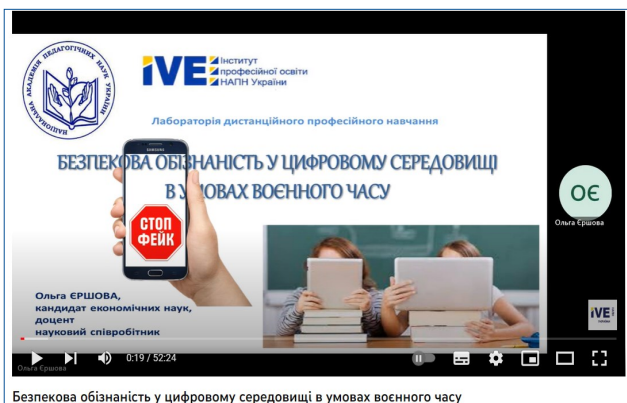

вищення ефективності освітньої діяльності з використанням віртуальних освітніх технологій, а саме: сучасний стан використання віртуальних освітніх технологій в освітньому процесі закладів професійної (професійно-технічної) освіти; переваги та недоліки віртуальних освітніх технологій; особливості формування практичних навичок у процесі використання віртуальних освітніх технологій в професійній (професійно-технічній) освіті. Учасники круглого столу ухвалили рекомендації для підвищення ефективності освітньої діяльності з використанням віртуальних освітніх технологій.

Зважаючи на складні цивілізаційні обставини сьогодні, наукові співробітники лабораторії дистанційного професійного навчання Інституту

професійної освіти НАПН України ініціювали необхідність проведення *лекції-практикуму на тему «Безпекова обізнаність у цифровому середовищі в умовах воєнного часу»*, що відбулася 18 травня 2023 р. в онлайн-режимі. До заходу долучилися педагогічні працівники й здобувачі освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти, навчально (науково) — методичних центрів (кабінетів) професійної освіти, науковці, інші зацікавлені особи. Лектор — *Ольга Єршова*, науковий співробітник лабораторії дистанційного професійного навчання Інституту професійної освіти НАПН України, кандидат економічних наук, доцент, запропонувала слухачам для обговорення цікаві та актуальні для кожного питання сьогодні, а саме: поняття інформаційної війни, покоління інформаційних війн, їх призна-

чення, зміст та принципи дії; сучасні технології інформаційного впливу на свідомість мас; ознаки інформаційної зброї; засоби контролю й розпізнавання фейків; структурні одиниці інформаційної війни (фейки, меседжі, наративи); заходи особистої безпеки у інтернет-соціумах. Означені питання викликали живий інтерес у слухачької аудиторії. Запис заходу доступний за [покликанням](#).

У рамках Всеукраїнського фестивалю науки 23 травня 2023 р. розпочав роботу *Міжнародний науково-практичний веб-форум «Форум SOIS, 2023: Розвиток єдиного відкритого інформаційного простору в освіті впродовж життя»*, до участі в якому долучилися вчені Інституту професійної освіти НАПН України. Під час пленарного засідання *Валентина Радкевич* презентувала доповідь «Науково-методичний супровід розвитку професійної та фахової передвищої освіти в умовах відкритого інформаційного простору».

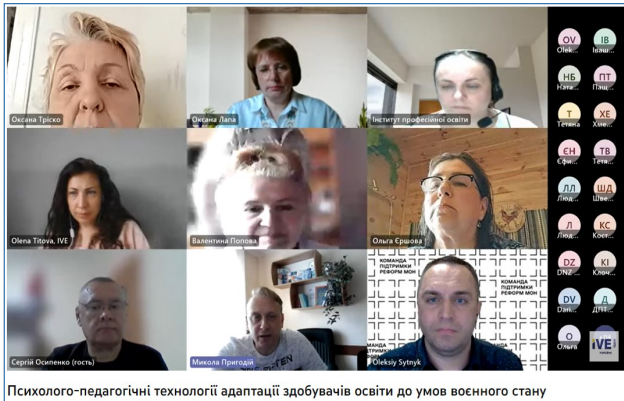
У контексті проведення веб-форуму 24 травня 2023 р. було організовано науковий чат «*Трансдисциплінарна парадигма цифрової трансфор-*

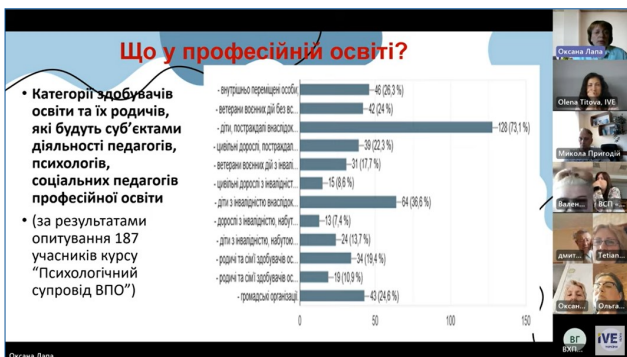
мації суспільства: управління змінами та якістю науково-освітнього процесу». Модерував захід заступник директора з наукової роботи Інституту професійної освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор *Микола Пригодій*. Учасники чату ознайомилися з актуальними проблемами цифрової трансформації професійної освіти та обговорили оптимальні способи їх розв'язання в умовах сучасних цивілізаційних викликів. У науковому чаті «*Стратегії цифрової освіти: засоби, методики, технології, системи»*, організованому завідувачем лабораторії електронних навчальних ресурсів, кандидатом педагогічних наук *Олександром Гуменним* було презентовано результати наукового дослідження «*Особливості створення віртуального освітнього середовища навчального закладу»*.

25 травня 2023 р. Інститутом професійної освіти НАПН України спільно з NeuroAcademy Israel було проведено *Всеукраїнський науково-*

практичний вебінар «Психолого-педагогічні технології адаптації здобувачів освіти до умов воєнного стану», в якому взяли участь науковці, педагогічні працівники та керівники закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, працівники навчально-методичних центрів (кабінетів), керівники підприємств, аспіранти й докторанти.

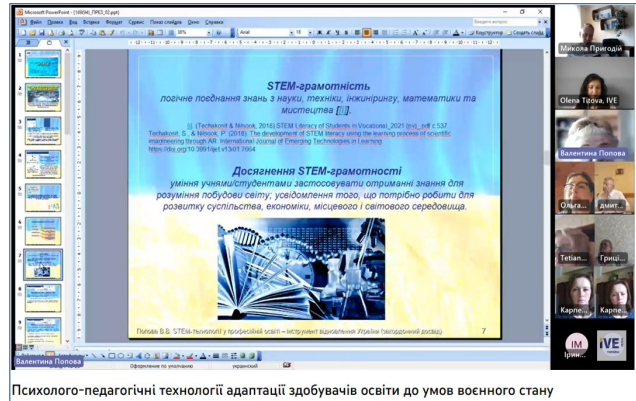

Із вітальним словом до учасників заходу звернувся заступник директора з наукової роботи Інституту професійної освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор **Микола Пригодій**, який наголосив на актуальності проблематики заходу й необхідності віднайдення дієвих інструментів для адаптації здобувачів освіти до умов воєнного стану. Учасники науково-практичного вебінару обговорили питання психологічного і соціального супроводу освіти осіб з інвалідністю внаслідок війни. З доповіддю виступила **Оксана Лапа**, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник лабораторії технологій професійного навчання Інституту професійної освіти НАПН України. Спікер з Ізраїлю, **Ірина Мартинова**, засновниця NeuroAcademy розкрила особливості застосування засобів арт-терапії, зокрема

нейромалювання, для керування психологічним станом здобувачів освіти. Проблеми впровадження STEM-технологій у професійній освіті як інструментів відновлення України обговорювалися після представлення закордонного досвіду

Валентиною Поповою, доктором економічних наук, професором, провідним науковим співробітником лабораторії зарубіжних систем професійної освіти і навчання Інституту професійної освіти НАПН України. Актуальність представлених матеріалів було підтверджено жвавою дискусією та зазначенням необхідності підготовки та проведення таких заходів у подальшому.

Виступи і рекомендації масових науково-практичних заходів, проведених в рамках Всеукраїнського фестивалю науки та викладених на офіційному веб-сайті Інституту професійної освіти НАПН України та Youtube-каналі наукової установи, стануть у нагоді педагогам-практикам закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, здобувачам наукових ступенів доктора філософії та доктора наук.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Вовк, М.П. (2023). Актуалітети рідномовної освіти в умовах воєнного часу (про результати проведення щорічного вебінару «рідномовна і багатомовна освіта в контексті сталого розвитку» до міжнародного дня рідної мови 2023). *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 5(1), 1-7. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5102>

Кремень, В.Г., Луговий, В.І., Топузов, О.М., Сисоєва, С.О., Максименко, С.Д., Ляшенко, О.І., Ничкало, Н.Г., Саух, П.Ю., & Регейло, І.Ю. (2022). Діяльність Національної академії педагогічних наук України в умовах воєнного стану (лютий-серпень 2022 р.). *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 4(2), 1-38. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4203>

Президент України (2023). *Промови та звернення*. <https://www.president.gov.ua/news/speeches>

Радкевич, В.О. (2022). Інститут професійної освіти НАПН України: від наукових досліджень – до кращих освітніх практик. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 4(1). <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4115>

DEVELOPMENT OF MODERN SCIENCE AND EDUCATION - IN THE NAME OF PEACE AND NATIONAL SELF-DETERMINATION OF UKRAINE

On the results of events held as part of the annual All-Ukrainian Science Festival

Liudmyla Bazyl

DSc in Pedagogy, Associate Professor, Scientific Secretary, Institute of Vocational Education and Training of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. *The report presents information on public scientific and practical events organized and conducted by the Institute of Vocational Education and Training of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine on the occasion of the All-Ukrainian Science Festival in 2023. The exceptional role and importance of such events in military realities are emphasized. Confidently asserting science and education as factors of Ukrainian statehood, holding forums, conferences, and webinars makes it possible to focus public attention on the achievements and problems of science development in wartime in order to find constructive mechanisms for solving them. It is emphasized that the popularization of scientific results, pedagogical innovations and best educational practices contribute to the training of highly qualified specialists for the recovery of post-war Ukraine's economy. The key issues that were discussed during the 4th International Scientific and Practical Internet Conference "Development of Modern Science and Education: Realities, Quality Problems, Innovations", the All-Ukrainian Scientific and Practical Webinar "Organization of Consulting Activities in Professional (Vocational and Technical) Educational Institutions", and the online roundtable meeting "Youth Entrepreneurship under Martial Law and the Recovery of the Ukrainian Economy in the Postwar Period" are highlighted. The article specifies the scientific and educational institutions that have shown an active position and joined mass scientific and practical events in the name of peace and the establishment of the national identity of the Ukrainian state. The results of scientific research of scholars of the Institute of Vocational Education and Training of NAES of Ukraine are presented, in particular, the current trends in the development of public-private partnership in Ukraine and the European Union; the peculiarities of practical implementation of systems of career counseling for students of VET institutions, distance learning of skilled workers in VET institutions, training of qualified personnel for entrepreneurship in the context of small business development, development of SMART complexes for training of qualified workers, etc.*

Keywords: *professional education; science; All-Ukrainian Festival of Science; national identity; affirmation of Ukrainian statehood; conference; webinar; roundtable discussion.*

Дата публікації: 10 червня 2023 р.